

08/12/2020, 8:21 MM

Ένα παραμύθι προσγειωμένο στη σύγχρονη πραγματικότητα

Γράφει η Ελένη Χωρεάνθη //

Μάκης Τσίτας: “Η καμηλοπάρδαλη Χαραλαμπία”, Εικονογράφηση: Σάντρα Ελευθερίου, εκδ. Μεταίχμιο

Ο Μάκης Τσίτας ως συγγραφέας, ασχολείται με όλα τα είδη του γραπτού λόγου, μυθιστόρημα, διήγημα, θεατρικά μονόπρακτα, στίχους τραγουδιών. Ωστόσο, εντυπωσιακή και αδιάκοπη είναι η παρουσία του στο χώρο της λογοτεχνίας για παιδιά της πρώτης, κυρίως, παιδικής ηλικίας. Και στα 25 βιβλία του για μικρά παιδιά, κατά κανόνα, παίρνει τα θέματά του από το στενό οικογενειακό και το φιλικό περιβάλλον των ηρώων και των ηρωίδων του, γράφει απλά και λιτά, χειρίζεται με άνεση τη σχέση των παιδιών με τα πράγματα του περιβάλλοντός των, χωρίς να καταφεύγει σε τεχνάσματα ή να μιμείται τη γλώσσα των παιδιών. Μιλάει στα παιδάκια από περιωπή, όμως με την αθωότητα, και την αφέλεια, τη σοφία και την πείρα του ενήλικου που είναι και καλός παραμυθός και γνωρίζει την ψυχολογία τους, ξέρει τι

ενδιαφέρει, αλλά και τι αναγκαίο και καλό έχει στο νου του να πει και πώς θα το πει. Η αφήγησή του είναι απλή και φυσική, δωρική, αλλά ευχάριστη, είναι χαρούμενη, έχει ζωντάνια και αφέλεια, χωρίς να είναι αφελής, το χιούμορ και τα μηνύματα που περνάει με τα κείμενά του, βγαίνουν διακριτικά από τα δρώμενα.

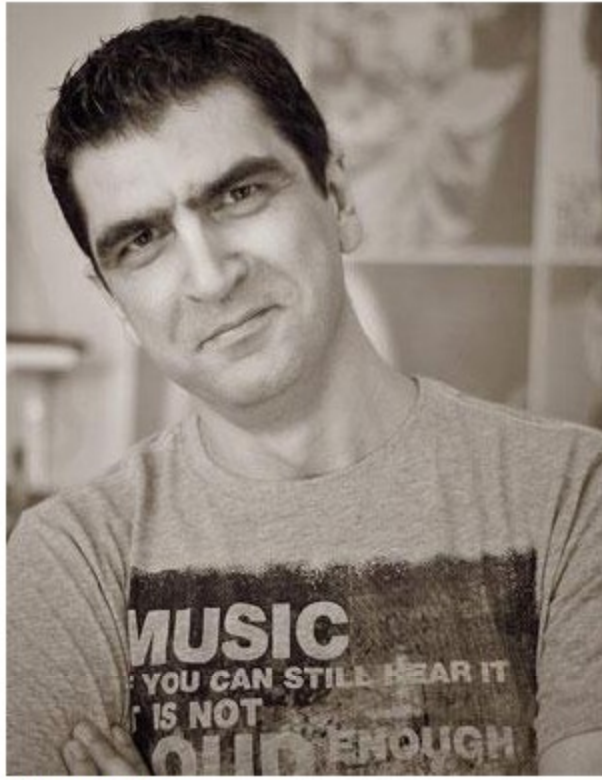
Η γραφή του είναι πηγαία και λιτή. Τα κείμενά του είναι χαριτωμένα, μικρά, γραμμένα με πολύ κέφι και χιούμορ. Συνθέτει μικρές, διασκεδαστικές ιστορίες που αφορούν την καθημερινότητα των παιδιών, τις διαπροσωπικές, ενδοοικογενειακές και φιλικές σχέσεις των παιδιών μεταξύ τους, αλλά και τη σχέση των παιδιών με τα αντικείμενα του σπιτιού και με τα κατοικίδια ζώα που συμβιώνουν όπως “Ο αδέσποτος Κώστας”, ένα από τα καλύτερα, μπορώ να πω, ένα εξαιρετικό κείμενο βιβλίου για μικρά παιδιά που περνάει σύγχρονα κοινωνικά μηνύματα.

Στο πρόσφατο βιβλίο του, *Η καμηλοπάρδαλη Χαραλαμπία*, το κατοικίδιο του Αλέξανδρου, έχει μια πρωτοτυπία, είναι ζώο εξωτικό, είναι πολύ όμορφη, έχει τεράστιο λαιμό, πολύ μακριά πόδια και πιτσιλωτό δέρμα, είναι διαφορετική, όσο και εντυπωσιακή. Δεν μοιάζει με τα κατοικίδια των φίλων του. Οι φίλοι του έχουν από ένα κατοικίδιο γνωστό, ζώο του δικού μας τόπου. Ο Πέτρος έχει τον Τζακ, τον όμορφο σκύλο του, ο Γρηγόρης την χαδιάρα Ρόζα, μια γατούλα, και ο Ένζο μια χαριτωμένη λαγουδίτσα την Μπάνυ. Ο Αλέξανδρος έχει αποκτήσει κι εκείνος κατοικίδιο, αλλά τι κατοικίδιο! Μια καμηλοπάρδαλη, δέκα και παραπάνω φορές μεγαλύτερη από το μπόι και τον όγκο του, τη Χαραλαμπία.

Η Χαραλαμπία είναι επιπλέον και έξυπνη, όλα τα καταλαβαίνει και συμπεριφέρεται άψογα. Ακολουθεί παντού τον Αλέξανδρο, είναι πολύ προσεχτική και υπάκουη. Όταν ο φίλος της έχει δουλειά, εκείνη κάθεται πλάι του ήσυχα, δεν τον ενοχλεί καθόλου και περιμένει να τελειώσει τη δουλειά για να πάνε βόλτα στο πάρκο. Όταν νοστιμεύεται κανένα πράσινο φυλλαράκι, το αρπάζει, ε, τέτοια λιχουδιά δεν την προσπερνάς εύκολα, και χραπ, το κόβει και το καταβροχθίζει, χωρίς να ξέρει ότι προκαλεί ζημιά στο πάρκο. Έτσι, χωρίς ο Αλέξανδρος να το καταλάβει, η Χαραλαμπία του λίγο-λίγο και μέρα με τη μέρα, τρώγοντας τις φυλλωσιές των δέντρων, απογύμνωσε το πάρκο. Εκείνος χαίρεται που τη βλέπει να μεγαλώνει και να μορφαίνει. Αντίθετα, οι γονείς του, όταν είδαν τη Χαραλαμπία να λιγουρεύεται και τις “λιχουδιές” στις γλάστρες της αυλής, αγανάκτησαν κι αποφάσισαν να τη δώσουν στο Τσίρκο των ζώων.

“Στο τσίρκο βασανίζουν τα ζώα”, σκέφτηκε ο Αλέξανδρος, “Δεν είναι δυνατόν! Δεν της αξίζει αυτή η τιμωρία, είναι καταδίκη! Η Χαραλαμπία πρέπει να πάει στο φυσικό της χώρο, στο φυσικό της περιβάλλον στην Αφρική, στα μεγάλα δάση να ζήσει μαζί με τους δικούς της, τα μεγάλα ζώα και τους φίλους της. Και να βρίσκει όση τροφή χρειάζεται να χορταίνει την πείνα της! Θα την πάω στην Αφρική!” Αποφασίζει.

Έτσι, μόλις κοιμήθηκαν οι γονείς του, πήρε τη Χαραλαμπία και το ‘σκασαν χρησιμοποιώντας όποιο μέσο έβρισκαν, τρένο, πλοίο, αεροπλάνο κι έφτασαν πολύ γρήγορα στην Αφρική. Η Χαραλαμπία καταχάρηκε που ξαναβρέθηκε ανάμεσα στους δικούς της και στους φίλους της. Κι ο Αλέξανδρος, αν και την αποχωρίστηκε, χάρηκε που την είδε τόσο χαρούμενη κι ευτυχισμένη. Λυπήθηκε λίγο, αλλά του πέρασε γρήγορα, γιατί αποφάσισε να αποκτήσει ένα άλλο πιο μικρό ζώο για κατοικίδιο που μπορούσε να προσαρμοστεί εύκολα στο περιβάλλον. Απόκλεισε τα θαλασσινά και τα πολύ μεγάλα χορτοφάγα ζώα, κατέληξε σε μια όμορφη στρουθοκάμηλο, την Παρασκευούλα, με λιγότερο μακριά πόδια και λιγότερο μακρύ λαιμό. Θα μπορεί να την αγκαλιάζει κιόλας. Και το σπουδαιότερο, το μισό της “επίθετο” είναι “κάμηλος”, θα του θυμίζει τη Χαραλαμπία του: Στρουθο- κάμηλος. Δεν είναι λίγο.

Μάκης Τσίτας

Ο χώρος του παραμυθιού σήμερα, έχει απομυθοποιηθεί, τα μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς έχουν αλλάξει. Η Χαραλαμπία δεν χρειάστηκε να πετάξει με κολλημένα στους ώμους της φτερά.

Στην τεχνολογική και διαστημική εποχή, που η τεχνολογική πρόοδος έχει μετατρέψει τον άνθρωπο σε εξάρτημα της μηχανής με τις ανάγκες που δημιουργήσε, η αστροφυσική έχει ανατρέψει τα πάντα κι ο ρεαλισμός δεν έχει αφήσει πολλά περιθώρια για όνειρα και παραμύθια, έχει πολύ περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, την ανάγκη του παραμυθιού, να τον ανεβάσει λίγο ηθικά και πνευματικά, να τον βοηθήσει να βγει από τον ασφυκτικό κλοιό του καθημερινού μόχθου. Αλλά ενός παραμυθιού προσγειωμένου στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Σκόπιμα, μπορεί και ενστικτωδώς, σίγουρα όμως ευρηματικά, δεν απόκτησε ως κατοικίδιο του ο Αλέξανδρος ζώο από τον χώρο του παλιού παραδοσιακού παραμυθιού, αλλά ένα ζώο εξωτικό, μια καμηλοπάρδαλη, και χρησιμοποίησε τα σύγχρονα μέσα συγκοινωνίας για να πάνε από τη μια ήπειρο στην άλλη, συνδυάζοντας τη δράση και τα στοιχεία του παραδοσιακού παραμυθιού με τη διαστημική, ηλεκτρονική/διαδικτυακή πραγματικότητα και τον σύγχρονο τρόπο ζωής.

Ο Μάκης Τσίτας με την απλή, τρυφερή, χαριτωμένη, σύντομη, διασκεδαστική περιπέτεια του Αλέξανδρου και της όμορφης Καμηλοπάρδαλης Χαραλαμπίας, αποβλέπει αφενός να κάνει τους μικρούς φίλους αναγνώστες του, που είναι “φυλακισμένοι” μέσα στους τέσσερις τοίχους των σπιτιών, χαρούμενους και ευτυχισμένους ταξιδιώτες του κόσμου και να τους ευαισθητοποιήσει ώστε να σκέφτονται όταν θέλουν κάτι που τους αρέσει, αν αρέσει και αν δεν βλάπτει τους άλλους. Και πολλά άλλα όμορφα μυστικά θα ανακαλύψουν οι αναγνώστες ακολουθώντας τη Χαραλαμπία στη σύντομη περιπέτεια της μέσα από τις σελίδες του πανέμορφου βιβλίου που ο συγγραφέας της το έγραψε με πολλή γνώση και αγάπη για χάρη της!

Η εξαιρετική εικονογράφηση της Σάντρας Ελευθερίου έδωσε στην ιστορία τις ανάλογες διαστάσεις κι έκανε την παιγνιδιάρικη και σκανταλιάρικη Χαραλαμπία “κούκλα ζωγραφιστή” με τα υπέροχα απαλά χρώματα, τις αρμονικά εναλλασσόμενες πινελιές και τις διασκεδαστικές φιγούρες της. Έφτιαξε ένα χαρούμενο, οικείο φυσικό περιβάλλον, για να χαίρεται και να είναι ευτυχισμένο το κατοικίδιο και να χαίρονται και να μαθαίνουν χρήσιμα πράγματα και τα παιδιά.

